حمل‌ونقل رایگان؛ هزینه یا فایده؟

نایب‌رئیس شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «جام جم»: با تصویب لایحه جدید شهرداری بعید است پس از دو ماه بار دیگر موضوع رایگان شدن کامل مترو و اتوبوس‌های تندرو مطرح شود

زهرا حامدی
گروه جامعه

رایگان بودن مترو و اتوبوس‌های تندرو در تهران برای دو ماه دیگر تمدید شد؛ تصمیمی که در چهارصد و سی‌ویکمین جلسه شورای شهر تهران، باوجود اختلاف‌نظر جدی میان اعضای شورا به تصویب رسید. براساس این مصوبه، استفاده رایگان از مترو و اتوبوس‌های تندرو تا پایان مهرماه ادامه خواهد داشت و پس از آن ارائه خدمات رایگان به عموم شهروندان مجاز نخواهد بود و تخفیف‌ها باید براساس مصوبات مربوط اجرا شود. با این حال، پرویز سروری، نایب‌رئیس شورای شهر تهران معتقد است فایده رایگان ماندن حمل‌ونقل عمومی، به‌ویژه در کاهش استفاده از خودروهای شخصی، ترافیک و آلودگی هوا، بیش از درآمد حاصل از فروش بلیت است.

روزگذشته اعضای شورای شهر در حالی با تمدید دوماهه خدمات رایگان حمل‌ونقل عمومی موافقت کردند که موافقان و مخالفان، هر یک از زاویه‌ای متفاوت به این سیاست نگاه کردند؛ گروهی آن را اقدامی حمایتی برای کاهش فشار اقتصادی بر مردم و حتی عاملی برای کاهش استفاده از خودروهای شخصی، ترافیک و آلودگی هوا دانستند و گروهی دیگر نسبت به تبعات مالی آن و احتمال آسیب به منابع و کیفیت خدمات حمل‌ونقل عمومی هشدار دادند.

موافقان این طرح تاکید داشتند در شرایط دشوار اقتصادی، حتی هزینه‌های به ظاهر کوچک حمل‌ونقل نیز برای بخشی از خانوارها قابل توجه است. مهدی پیرهادی، رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورا، هزینه اجرای طرح را حدود ۶ همت از بودجه بیش از ۳۰۰ همتی شهرداری عنوان کرد و گفت: همین میزان نیز برای بسیاری از خانواده‌ها اثرگذار است. سیداحمد علوی، رئیس کمیته گردشگری شورا نیز با تاکید بر ضرورت توجه به حال مردم، تداوم حمل‌ونقل رایگان را از جمله اقداماتی دانست که می‌تواند در شرایط فعلی از فشار روانی و اقتصادی شهروندان بکاهد.

در سوی دیگر، مخالفان ضمن تاکید بر ضرورت حمایت از مردم، مسأله تامین منابع مالی و حفظ توان ناوگان حمل‌ونقل عمومی را مطرح کردند. جعفر تشکری‌هاشمی رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورا هشدار داد که رایگان کردن خدمات بدون پیش‌بینی منابع پایدار می‌تواند در نهایت به کاهش کیفیت خدمات و فرسوده‌تر شدن مترو و اتوبوسرانی منجر شود. مهدی چمران، رئیس شورا نیز بر ضرورت تامین منابع جایگزین تاکید کرد و گفت هر هزینه‌ای که برای رایگان شدن حمل‌ونقل عمومی اختصاص پیدا کند، در صورت نبود منبع جدید، باید از بخش دیگری از بودجه شهرداری حذف یا جابه‌جا شود.

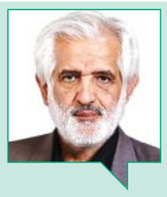

سروری: رایگان‌سازی حمل‌ونقل عمومی فراتر از درآمد بلیت‌فروشی منفعت دارد

سامانه شهروندی در حال آماده‌سازی

با وجود این اختلاف نظرها، لایحه تمدید خدمات رایگان حمل‌ونقل عمومی با ۱۱ رأی موافق تصویب شد و استفاده رایگان از مترو و اتوبوس‌های بی‌آرتی تا پایان مهرماه ادامه خواهد داشت. پرویز سروری، نایب‌رئیس شورای اسلامی شهر تهران در گفت‌وگو با جام جم با اشاره به جزئیات این تصمیم تاکید کرد که مصوبه اخیر شورا با طرح اولیه رایگان ماندن حمل‌ونقل عمومی تا پایان جنگ متفاوت است و شهرداری در قالب لایحه‌ای، گروه‌های مختلف اجتماعی را مشمول استفاده رایگان یا تخفیف قابل توجه کرده است.

سروری درباره موضوع رایگان ماندن مترو و اتوبوس و تفاوت آن با خبرهایی که از رایگان بودن حمل‌ونقل عمومی تا پایان مهرماه منتشر شده است، می‌گوید: یکی از دلایل ادامه این وضعیت، آماده شدن سامانه شهروندی شهرداری است تا گروه‌های مختلفی که قرار است مشمول تخفیف یا استفاده رایگان شوند، در این سامانه ثبت شده و بتوانند از خدمات حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند. این تصمیم درحالی گرفته شد که نظر ما در شورا این بود، با توجه به شرایط موجود، حداقل تا پایان جنگ، روال قبلی ادامه پیدا کند و مترو و اتوبوس برای همه شهروندان رایگان باشد اما این پیشنهاد در نهایت به تصویب نرسید.

اقدام امیدبخش

رایگان شدن مترو و اتوبوس فراتر از حذف هزینه بلیت می‌تواند بر الگوی رفت‌وآمد شهروندان و میزان استفاده از خودروهای شخصی اثر بگذارد. کاهش هزینه سفر برای خانوارها، افزایش استقبال از حمل‌ونقل عمومی و در پی آن کاهش ترافیک و آلودگی هوا، از مهم‌ترین پیامدهای احتمالی این سیاست است. با این حال میزان اثرگذاری آن به کیفیت و ظرفیت شبکه حمل‌ونقل عمومی و همچنین نحوه تامین هزینه‌های این خدمات وابسته است. نایب‌رئیس شورای شهر تهران با تاکید بر آثار اجتماعی و شهری رایگان شدن حمل‌ونقل عمومی می‌گوید: در شرایطی که تنش‌های سیاسی ادامه دارد و مردم با تورم، افزایش قیمت‌ها و مشکلات اقتصادی مواجه‌اند، ارائه چنین خدماتی می‌تواند اقدامی حمایتی و امیدبخش باشد. به گفته او، این حمایت تنها جنبه اقتصادی ندارد و می‌تواند از نظر روحی و روانی نیز برای شهروندان مؤثر باشد چراکه مردم در شرایط دشوار احساس می‌کنند مورد حمایت قرار دارند.

سروری با رد این دیدگاه که رایگان شدن مترو و اتوبوس به‌دلیل کاهش درآمد بلیت توجیه اقتصادی ندارد، توضیح می‌دهد: بخش عمده هزینه حمل‌ونقل عمومی، حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد، از سوی مدیریت شهری تامین می‌شود و سهم درآمد بلیت حدود ۱۰ درصد است. از این رو اگر رایگان شدن خدمات بتواند استفاده از خودروهای شخصی را کاهش دهد، منافع حاصل از کاهش ترافیک و آلودگی هوا می‌تواند به‌مراتب بیشتر از درآمد فروش بلیت باشد.

او با اشاره به حمایت دولت از طرح‌های کاهش آلودگی هوا، از جمله توسعه تاکسی‌های برقی، تاکید می‌کند که کاهش آلایندگی و گسترش حمل‌ونقل عمومی نباید صرفا از منظر درآمد بلیت سنجیده شود و منافع آن در سطح ملی قابل توجه است.

حمل و نقل رایگان در مسیر هدفمندی

با پایان مهلت رایگان بودن عمومی حمل‌ونقل، سیاست مدیریت شهری به‌سمت حمایت هدفمند از گروه‌هایی می‌رود که توان مالی کمتری برای پرداخت هزینه سفر دارند؛ رویکردی که قرار است بخشی از مزایای رایگان‌سازی را برای اقشار نیازمند حفظ کند اما دیگر شامل همه شهروندان نخواهد شد.

نایب رئیس شورای شهر تهران با اشاره به لایحه جدید شهرداری می‌گوید: این لایحه دهک‌ها و گروه‌های مختلف اجتماعی را که از نظر مالی در مضیقه هستند، دربرمی‌گیرد و برای آنها تخفیف یا استفاده رایگان از حمل‌ونقل عمومی در نظر گرفته شده است. به گفته سروری، این طرح به‌معنای تحقق کامل پیشنهاد رایگان شدن حمل‌ونقل عمومی نیست اما بخش قابل توجهی از شهروندان- به‌ویژه گروه‌های کم‌برخوردار- از خدمات رایگان یا تخفیف‌های قابل ملاحظه بهره‌مند خواهند شد.

سروری با تاکید بر آن‌که از ابتدا معتقد بوده این سیاست باید دست‌کم تا پایان جنگ ادامه پیدا کند، می‌افزاید: در شرایطی که تنش‌ها کاهش نیافته و فشار اقتصادی بر خانوارهای کم‌برخوردار بیشتر شده است، دلیلی برای بازگشت سریع به شرایط عادی وجود ندارد. با این حال با تصویب لایحه جدید شهرداری بعید است پس از دو ماه بار دیگر موضوع رایگان شدن کامل حمل‌ونقل عمومی مطرح شود.

آن‌طور که او توضیح می‌دهد، اجرای طرح جدید نیازمند شناسایی و ثبت گروه‌های مشمول در سامانه مربوط است و آماده‌سازی این سامانه نیز ممکن است حدود دو ماه زمان ببرد. بنابراین منظور از «دو ماه» تمدید خدمات رایگان، لزوما ادامه رایگان‌سازی عمومی پس از این مدت نیست؛ بلکه در این بازه، زیرساخت لازم برای اجرای الگوی جدید حمایت از شهروندان فراهم خواهد شد.

یادداشت

محمد صالح جوکار رئیس کمیسیون شوراهای مجلس

حمل‌ونقل رایگان سرمایه‌گذاری برای آینده شهر

تمدید دو ماهه خدمات رایگان مترو و اتوبوس‌های تندرو در تهران بار دیگر اهمیت حمل‌ونقل عمومی در کاهش استفاده از خودروهای شخصی، حمایت از اقشار کم‌درآمد و بهبود وضعیت محیط‌زیست را پررنگ کرده است؛ چراکه رایگان شدن این خدمات می‌تواند در کنار حمایت از اقشار کم‌درآمد، نقش مؤثری در کاهش استفاده از خودروهای شخصی و بهبود وضعیت محیط‌زیست شهرها داشته باشد. با این‌حال، تحقق سیاست‌های زیست‌محیطی در حوزه حمل‌ونقل، پیش از هر چیز به فراهم‌شدن زیرساخت‌های لازم نیاز دارد. اگر قرار است شهروندان استفاده از حمل‌ونقل عمومی را به خودروهای شخصی ترجیح دهند، باید شبکه حمل‌ونقل عمومی از کیفیت، دسترسی و کارآمدی مناسبی برخوردار باشد. در این میان توسعه اتوبوس‌های برقی و حرکت به سمت ناوگان کم‌مصرف و پاک نیز اهمیت ویژه‌ای دارد؛ چراکه کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی، علاوه بر حفظ منابع برای نسل‌های آینده، به کاهش آلاینده‌های هوا و هزینه‌های ناشی از آسیب‌های زیست‌محیطی منجر می‌شود.

رایگان شدن مترو و اتوبوس، در صورت فراهم بودن زیرساخت‌های لازم، می‌تواند یکی از مشوق‌های مؤثر برای افزایش استفاده شهروندان از این خدمات باشد. تجربه استفاده گسترده‌تر مردم از حمل‌ونقل عمومی در دوره جنگ اخیر نیز نشان داد که کاهش هزینه استفاده از این خدمات می‌تواند بر الگوی جابه‌جایی شهروندان اثرگذار باشد. هرچه استفاده از حمل‌ونقل عمومی افزایش یابد، مصرف سوخت و تردد خودروهای شخصی کاهش پیدا می‌کند و در نتیجه، هزینه‌های ناشی از آلودگی هوا و پیامدهای بهداشتی و درمانی آن نیز کاهش خواهد یافت. از سوی دیگر، بخش قابل‌توجهی از استفاده‌کنندگان مترو و اتوبوس را اقشار کم‌درآمد و متوسط جامعه تشکیل می‌دهند. به همین دلیل، حمایت از حمل‌ونقل عمومی می‌تواند در عمل یکی از راه‌های حمایت از این گروه‌های درآمدی باشد. در شرایطی که دولت برای حمایت از دهک‌های پایین و متوسط جامعه سیاست‌های یارانه‌ای را دنبال می‌کند، اختصاص منابع برای توسعه و حتی رایگان شدن حمل‌ونقل عمومی نیز می‌تواند بخشی از همین سیاست حمایتی باشد. رایگان شدن حمل‌ونقل عمومی اگرچه نیازمند منابع مالی قابل‌توجهی است اما باید آن را نوعی سرمایه‌گذاری بلندمدت برای شهر و جامعه دانست. هزینه‌ای که امروز برای توسعه حمل‌ونقل عمومی، نوسازی ناوگان و کاهش وابستگی به خودروهای شخصی پرداخت می‌شود، می‌تواند در آینده با کاهش مصرف سوخت، آلودگی هوا، هزینه‌های درمانی و آسیب‌های زیست‌محیطی جبران شود.

متن کامل را در جام‌جم آنلاین بخوانید

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۳۳

جدول عادی

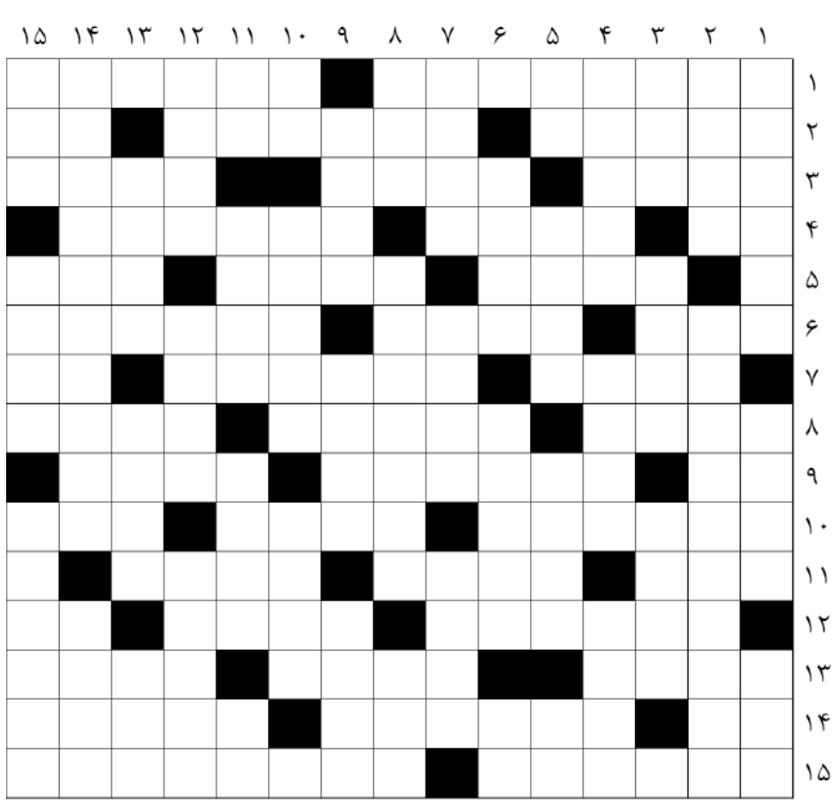

افقی: ۱) شهرستانی در استان کرمانشاه- تمرین ۲) محروم- شخصیت اصلی سریال جواهری در قصر- R۳) از رنگ‌های ترکیبی - هر بخش از مسابقه بوکس- از ظروف آزمایشگاهی ۴) نشانه مفعول- حمله برنده - مگنت ۵) مخفف فرماندهی انتظامی تهران بزرگ- نام سابق میانمار- بشر ۶) سنگین‌ترین حیوان- ظرف شیشه‌ای برای نگهداری مایعات- قصه ۷) محفظه کتاب در کتابخانه- سوبسید- نوعی حلوا ۸) سگ وفادار انیمیشن تن تن- سیاره آبی رنگ - روز قیامت ۹) یازده- خطایی در فوتبال- آغازین ۱۰) از محلات شمال تهران- پردازش عکس- رمانی نوشته رضا امیرخانی ۱۱) فرزندزاده- انتهای ناخن- قشون ۱۲) نخ خیاطی که به دور لوله کاغذی پیچیده شده- شهری مذهبی- تکرار حرفی ۱۳) درخشنده رو- بزرگ‌تر- گشاینده ۱۴) رود آرام - کوچک‌ترین واحد شیمیایی سازنده مواد - نژاد مردم پرو ۱۵) چراغ پیشانی- معبد باستانی در کنار رود کرخه.

عمودی: ۱) فیلمنامه- پناهگاه- دارای خرابی مختصر ۲) لقبی در هند- پهنه آبی عظیم که بیست درصد از سطح کره زمین را پوشانده است ۳) افسرده- می‌سوزاند ولی آتش نیست- پشتیبان ۴) سگ فضانورد شوروی- نوعی اتوبوس مسافربری- پرتویی الکترومغناطیسی ۵) نکوهش- مقام- شاعر یوش- جانشین او ۶) واسطه- غذای ظهر- سیلی ۷) پنجمین ماه سریانی- از رزهای دیجیتال- دشنامگو ۸) پسوند نگهدارنده- آوازی در دستگاه شور- مهاجرت دسته جمعی ۹) فقیر- مشاهده کردن- مقدار پول ۱۰) مگابایت- شهر بابا طاهر- حلقه بین پیچ و مهره ۱۱) رویدینی بدن- مخفی- خارجی‌ترین قسمت پوست- طمع ۱۲) حساب و شمار- کوهی در جنوب تبریز- به خاک سپردن میت ۱۳) آدم ماشینی- عصیان- جزایر دوگانه خلیج فارس ۱۴) غذایی روسی بر پایه سیب‌زمینی و تخم مرغ- حکایت‌کننده ۱۵) قطار- درخشان- زندگی‌نامه.

جدول ویژه

افقی: ۱) تابلویی مشهور اثر ژاک لویی داوید- قوزی ۲) چراغ‌آویز- دارای ظاهری آراسته- پسوند نسبت ۳) بی‌آغاز- خواب کودکانه- تاریک ۴) دوتانون- آب گوارا- مطلوب ۵) سردار تورانی که به دست رستم کشته شد- کرشمه- بی‌چیز و تهیدست ۶) کشتی جنگی- خوب- خداوندی ۷) میله باریک برای تمیز کردن لوله تفنگ- به داستان‌های کوتاه و فرعی در دل یک فیلم بلند گفته می‌شود- زیباترین جلوه آفرینش ۸) تأکید شده- چند رقم- میانه ۹) گشاده- تز فلسفی- همتا ۱۰) رادیو اکتیو- کنار- از افعال اسنادی ۱۱) نابینا- قطعی برای کتاب- دومین ماده معدنی فراوان در بدن ۱۲) نوعی نوشیدنی میوه‌ای خنک- نوعی کاغذ نامرغوب- نفی عرب ۱۳) سگ وفادار انیمیشن تن تن- پارچه باریکی که به لبه آستین دوخته می‌شود- خدای خدایان یونان ۱۴) نت پنجم- سال گاو ترکی- موهوم ۱۵) ویراستار- عکاسی تک‌رنگ.

عمودی: ۱) رنگدانه تیره سلول‌های پوست- سازمان کشورهای صادرکننده نفت- شبانگاه ۲) منفذ- نویسنده ایرلندی داستان تصویر دوریان گری ۳) شکستگی‌های طبقات رسوبی زمین- کیسه حمل بار- نامه‌نگاری ۴) جنگ- متعفن- زمین بی‌صاحب ۵) فرورفته- آشیانه- ذخیره- تکرار حرفی ۶) پول گرجستان- توبه‌کردن - مروارید ۷) طرحی در قالی‌های ترکمنی- صاحب شغل- از پیامبران اولوالعزم ۸) درازا- از کاخ‌های معروف امپراطوری عثمانی- یک حرف و سه حرف ۹) خوشحالی- قوه حافظه- نقاش مشهور مکزیکی ۱۰) گنده- وسایل مورد نیاز- پوشش ۱۱) حرف پیروزی- دایی شیرازی- ماچ- عادت ۱۲) پدر پینوکیو- بسیار مهربان- علم بررسی خواص ماده و انرژی ۱۳) تخم کتان- گردنه- معشوق ۱۴) لقب تیم ملی فوتبال مراکش- مروارید ۱۵) از اجزای درخت- نوشتاری- نخستین عنصر ساخت بشر.

حل سودوکو ۵۲۰۷

۶	۸	۲	۹	۴	۳	۱	۵	۷
۵	۱	۴	۸	۶	۷	۹	۳	۲
۷	۳	۹	۵	۲	۱	۶	۴	۸
۸	۴	۷	۱	۳	۵	۲	۹	۶
۲	۵	۳	۶	۷	۹	۴	۸	۱
۹	۶	۱	۴	۸	۲	۳	۷	۵
۱	۲	۵	۷	۹	۴	۸	۶	۳
۴	۷	۸	۳	۱	۶	۵	۲	۹
۳	۹	۶	۲	۵	۸	۷	۱	۴

۵	۷	۱	۲	۹	۶	۴	۳	۸
۴	۲	۹	۸	۳	۱	۶	۵	۷
۶	۸	۳	۵	۴	۷	۲	۹	۱
۸	۶	۴	۷	۵	۲	۹	۱	۳
۲	۳	۵	۱	۸	۹	۷	۶	۴
۹	۱	۷	۶	۳	۵	۴	۸	۲
۷	۹	۸	۴	۲	۳	۱	۷	۶
۳	۴	۲	۹	۷	۸	۵	۶	۱
۱	۶	۲	۳	۵	۴	۸	۲	۹

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۵۲۰۸

			۲		۵			
	۴	۸		۱		۷	۲	
	۳						۱	
۷			۵	۹	۱			۲
	۲		۴		۳		۵	
۴			۷	۲	۸			۱
	۹						۷	
	۷	۴		۵		۲	۶	
			۶		۴			

			۵		۹			
	۲	۴		۶		۳	۷	
	۶						۱	
۷			۴	۵	۳			۱
	۴		۹		۱			۸
۱			۷	۲	۶			۸
	۳						۴	
	۹			۷		۲	۶	
			۳		۲			

			۱		۹			
	۲	۱		۳		۹	۵	
	۸						۳	
۴			۲	۶	۸			۵
	۱		۳		۴		۲	
۲			۴	۷	۵			۹
	۵						۲	
	۳	۶		۴		۱	۷	
			۷		۵			

حل جدول عادی ۷۳۳۲

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	د	س	ت	ک	ا	ه	ک	و	ا	ر	ش	■	ع	د	س
۲	ا	م	ت	ل	ا	■	ر	ا	ه	ر	و	■	ن	ن	ر
۳	ل	غ	ا	ب	■	ن	ا	ی	ل	■	ق	ا	ص	د	ک
۴	ا	ک	■	ا	ف	ت	■	ا	د	م	■	ه	ر	ه	ر
۵	ن	■	ص	ل	و	ا	ت	■	ل	ی	ا	ل	ی	■	د
۶	ک	ی	■	و	■	ت	ج	س	س	ت	خ	م	■	ا	ه
۷	و	ا	ر	س	ی	■	ا	ر	ز	و	م	ن	د	ی	■
۸	ه	ف	ت	ه	■	ک	و	د	ز	■	ب	ی	چ	ک	
۹	■	ت	ی	ر	ا	م	ی	س	و	■	ت	ر	ل	ا	ن
۱۰	ذ	ن	■	و	ه	ن	■	ت	ر	ا	ک	■	ا	ب	د
۱۱	ی	■	س	ر	ک	ا	ر	■	ق	ن	د	ا	■	ه	
۱۲	ح	س	و	د	■	م	و	م	■	ب	ی	ن	■	م	ک
۱۳	س	ن	ک	ی	ن	■	ب	ش	ک	ه	■	ب	ا	ب	ا
۱۴	ا	ج	ل	■	ر	و	ن	ا	س	■	ن	ی	ز	ا	ر
۱۵	ب	ر	ی	س	ی	د	غ	ل	ی	ص	ا	ل	ح	ی	

حل جدول ویژه ۷۳۳۲

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ج	و	ا	ه	ر	ا	ل	ک	ل	■	ه	ت	پ	ت	ش
۲	ن	ا	ط	و	ر	■	ق	ب	ا	ل	ه	■	و	ت	و
۳	و	ح	و	ش	■	م	ا	ر	ی	■	م	س	ر	و	ر
۴	ن	ه	■	ن	غ	ت	■	ا	ی	ت	■	ی	ا	س	ا
۵	گ	■	م	ک	س	ه	ا	■	ک	ا	س	ت	ک	■	ب
۶	ا	س	ی	■	ک	م	ی	ت	■	ر	ی	ل	■	ر	ه
۷	و	ی	ت	ا	ر	■	ت	ا	ر	ی	خ	ا	ن	ه	■
۸	ی	ا	ر	و	■	س	ا	ل	و	ک	■	م	ح	ب	س
۹	■	س	ا	ز	خ	ا	م	و	ش	■	ا	ن	و	ر	ی
۱۰	ا	ت	■	ا	ر	و	■	ک	ن	د	م	■	س	ی	ا
۱۱	ل	■	س	ل	س	■	ه	ل	■	ی	ب	و	س	ت	ه
۱۲	ا	س	م	ی	■	ن	ا	■	ی	ا	■	ر	ا	م	چ
۱۳	ز	ی	ا	■	ب	د	ا	ت	■	غ	ر	ب	ا	ن	ا
۱۴	ه	ل	و	ا	ر	ی	ک	ه	■	ا	و	ر	ا	ل	
۱۵	ر	و	ی	■	م	ی	ل	ی	م	ت	ر	ج	ی	ه	و